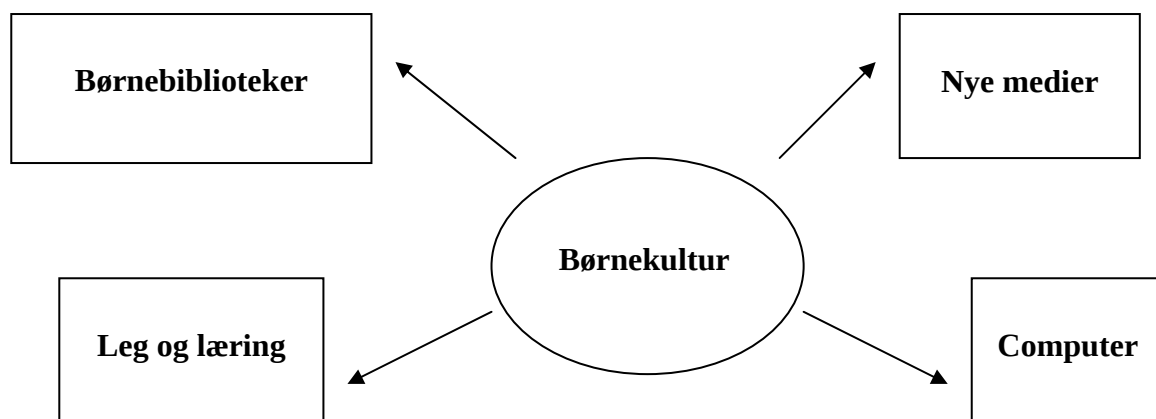

Annoteret bibliografi og projektoversigt

Denne annoterede bibliografi tager sit udgangspunkt i en liste, som skitserer igangværende projekter, der alle på den ene eller anden måde har tilknytning til danske biblioteker. Denne liste er tænkt som et umiddelbart indblik i de områder indenfor biblioteksverdenen, som der på det seneste er blevet givet midler til at få sat på dagsordenen gennem projektarbejde. Selvom de igangværende projekter har forskellige overskrifter, synes de alligevel at have fælles fokus, som handler om formidling, rum og ny teknologi. Der arbejdes således på forskellig vis med at integrere denne teknologi i rummet og i en formidling af bibliotekernes materialer, som altså også kan være interaktiv og på den måde bygger bro mellem det virtuelle og det fysiske rum.

Det Interaktive Børnebibliotek har som projekt haft flere forskellige interessefelter, netop fordi det beskæftiger sig med børns brug af biblioteket både som fysisk rum og som kulturelt sted med adgang til mange forskellige medier. Det er således børnenes mediebrug generelt der er lagt vægt på, og bogen har derfor ikke en specielt fremtrædende rolle. Hensigten med bibliografien er at give et nøjere indblik i disse interessefelter, og hvordan forskningen her har tegnet sig fra 1994 til 2004 ikke kun i Danmark, men også i de omkringliggende lande England, Norge, Sverige og Tyskland.

For at teksterne kunne komme i betragtning til litteraturoversigten, var det nødvendigt, at de som udgangspunkt handlede om børn/unge, da det er målgrupperne førskolebørn og de 10-13årige, der arbejdes med i projektet. Der er 4 emner, som udspringer fra børnekulturen, der således står i centrum. Emnerne hænger sammen, når man ser på børnebiblioteket som et sted, hvor børnene selv og deres kultur udfolder sig i hverdagen, og som samtidig giver dem adgang til forskellige medier. Nogle af de udvalgte tekster beskæftiger sig derfor også med flere af emnerne samtidig, men er i bibliografien placeret under det emne, de menes at beskæftige sig mest med. Kriterierne for hvilke projekter, bøger, artikler og papers bibliografien indeholder kan skitseres således:

De fire emner er: Børnebiblioteker, computer, leg og læring samt nye medier. For teksterne om børnebiblioteker gælder det, at de i store træk omhandler børnebibliotekets fremtid som kulturelt sted, hvor der sker forskellige aktiviteter og tiltag bl.a. med og gennem elektroniske medier. Computer-listen tager især fat på børnenes faktiske brug af Internettet, chat og spil, og de problemstillinger der opstår omkring især køn, tegnlæsning og kompetencer. Leg og læring er begrænset til at indeholde tekster, der ser på legens plads i nutidens børnekultur og hvilken rolle de nye medier og interaktiviteten spiller i denne specifikke sammenhæng. Slutteligt findes tekster, der mere generelt fokuserer på det nye medielandskab og de interaktive medier, der omgiver børnene i hverdagen, under overskriften Nye medier. Bibliografien er bygget således op, at de fire emner og herefter de lande teksterne kommer fra er listet i alfabetisk rækkefølge.

I søgningen af relevante tekster var det tydeligt at se, at forskellige perioder har behandlet forskellige emner indenfor børnekulturen. I slutningen af 1980'erne og start 1990'erne blev der fx forsket bredt i reklamers påvirkning af børn og unge. I samme periode var der især i Danmark og Sverige fokus på børns rettigheder som borgere herunder om adgangen til information. I Sverige og Norge handlede det midt i 1990'erne meget om computeren i forbindelse med indlæringsvanskeligheder og handicaps hos børn.

I forbindelse med projektets emner kan vi se, at der generelt fra midten af 1990'erne kommer mere fokus på de **elektroniske medier** både herhjemme og i landene omkring os. Det ser ud som om, at det først er **computer-** og konsolspillene og umiddelbart herefter Internettet og chatfunktionen, der skrives om. I forlængelse af dette bliver der i slutningen af 1990'erne og i starten af det nye årtusinde set en del på disse **nye mediers** betydning for børnenes hverdag og deres **leg og læring**. Især i England er der i de seneste par år opstået stor interesse for de såkaldte "digitally augmented spaces" og brugen af "tangibles" i både lære- og legesituationer. Dette fokus på de elektroniske medier breder sig også til biblioteksverdenen, først i forbindelse med hvad de kan bruges til rent praktisk ude på bibliotekerne og herefter med at skabe virtuelle biblioteker og hjemmesider specifikt til børnene. Her synes især Danmark, Sverige og Tyskland at have gang i projekterne.

I hele søgningen var det påfaldende, hvor ofte der blev refereret til det "virtuelle rum" og ikke det fysiske eller kulturelle rum, men som det fremgår i oversigten over igangværende projektover er især bibliotekerne i Danmark nu blevet interesseret i at få disse to verdener til at spille sammen i formidlingen af materialer og i indretningen af det fysiske rum.

Det har ikke været muligt at finde fyldestgørende oplysninger til alle de tekster og projekter, som findes i bibliografien. Hvor det har været muligt er der projektbeskrivelser og henvisning til URL-adresse. Mange databaser har været lukket for offentlig adgang, så det er

generelt på de store bibliotekers hjemmesider, at litteraturen er søgt, så som LIBRIS i Sverige, BIBSYS i Norge. Søgeordene har som udgangspunkt været ordet ”børn” i kombination med de valgte emner (leg, læring, medier, computer, chat, bibliotek, interaktivitet). Hertil kommer søgning på hjemmesider fra biblioteksverdenen og børne/ungdomsforskningen. I slutningen af bibliografien findes tillige en oversigt over relevante hjemmesider. God fornøjelse!

Igangværende projekter i DK

Emne: *Biblioteket som det fremskudte dige*

Formål: Biblioteket ønsker i forbindelse med en kommende tilbygning til biblioteket dels at anvende formidlingsformer der inddrager lys, lyd og billede i et sanseligt miljø, og dels at bringe biblioteket i samspil med kulturinstitutionerne i det lokale miljø. For dem skal biblioteket virke som et fremskudt dige med smagsprøver på deres tilbud.

Sted: Roskilde Bibliotek

Udvidet projektbeskrivelse findes på: http://bib.frhavnskom.dk/konference/projekt_beskrivelser.htm

Emne: *Børnebiblioteket som eksperimentarium*

Formål: Med udgangspunkt i fantasier om, hvordan biblioteket vil se ud om måske 25 år, er der udviklet en vision for *Børnebiblioteket som Eksperimentarium - en vision for fremtidens Børnebibliotek*, og den er konkretiseret i en model, hvor det traditionelle og fremtidens børnebibliotek bindes sammen af bevidst arbejde med iscenesættelse og anvendelse af ny teknologi

Sted: Frederikshavn Bibliotek og Hjørring Bibliotek

Ansøgning findes på: http://www.hjoerring.bibnet.dk/Ansøgning_Udviklingspuljen.doc

Emne: *Børnebibliotekets nye roller*

Formål: Med udgangspunkt i den børnekulturpolitiske dagsorden og en række mindre kommuner uden børnekulturkonsulent at forsøge at udvikle børnebibliotekets/børnebibliotekarens rolle.

Sted: Blåbjerg, Blåvandshuk og Varde

Rapport findes på: <http://www.bf.dk/udd/udvikling/rapp/boernebiblioteketsnyeroller.pdf>

Emne: *Forvandlingsrum - et modelrum for fysiske formidlingsformer*

Formål: At skabe interaktive formidlingsformer ved at kombinere egne visioner, utraditionelle inspirationskilder og den nyeste forskningsbaserede viden omkring interaktivitet og pervasive computing. Der indrettes et modelrum, hvor de æstetiske valg understøtter og fremhæver indholdet, og ved hjælp af professionel iscenesættelse, lyssætning, farver og inventar skal der skabes et integreret, udfordrende, inspirerende og interaktivt miljø

Sted: Århus Kommunes Biblioteker

Læs mere om projektet og "Multimediehuset" på: <http://www.aakb.dk/sw20638.asp>

Emne: *Fra lager til oplevelsesrum - planlægning af det fysiske bibliotek som Den tredje pædagog*

Formål: Behov for at sammentænke det fysiske bibliotek - både rum og indretning - med den formidling, der foregår. Projektet er derfor at planlægge og indrette nyt bibliotek i Kolding. Rummets arkitektur og indretning skal gå i dialog med brugerne og inspirere til yderligere dialog på kryds og tværs brugerne imellem, mellem personale og bruger, og i bibliotekets organisation.

Sted: Kolding Folkebibliotek

Udvidet projektbeskrivelse findes på: <http://www.koldingbib.dk/printpage.asp?id=1577>

Emne: *Integration og formidling af traditionelle og digitale musikressourcer i det fysiske bibliotek*

Formål: Projektet er tænkt som et forsøg på at integrere de fremtidsrettede virtuelle og digitale musikressourcer i det fysiske bibliotek. Publikum skal præsenteres for de virtuelle musiktilbud som en naturlig integreret del af biblioteket og skal have mulighed for at eksperimentere med musik og lyd i et mindre digitalt multimedieværksted under vejledning.

Sted: Københavns Kommunes Biblioteker

Udvidet projektbeskrivelse findes på: http://bib.frhavnskom.dk/konference/projekt_beskrivelser.htm

Emne: *Litteraturguide for børn*

Formål: DotBot, folkebibliotekernes fælles hjemmeside for børn, og Det nordjyske Landsbibliotek har fået udviklingsmidler fra Biblioteksstyrelsen til at udvikle en side for børn på nettet med følgende mål: At skabe et litterært univers af høj kvalitet - og af interesse for børn - under dotbot.dk

- for børn mellem 8 og 15 år.
- for børn mellem 0 og 7 år.
- for forældre og andre interesserede

Projektbeskrivelsen/ansøgningen findes på: <http://www.njl.dk/litteratur/ansoegning.htm>

Emne: *Mellem værk og formidling: Relancering af det fysiske musikbibliotek i digitale omgivelser*

Formål: At skabe et bud på det moderne musikbibliotek som det ser ud 2004-14 - både med en relancering og modernisering af det fysiske bibliotek, formidling af musik på nettet samt fokus på det formidlingsmæssige samspil mellem det fysiske musikbibliotek og formidling på nettet. I fremtidens musikbibliotek vil det ikke i sig selv være nok at fungere som en lånefabrik.

Sted: Odense Centralbibliotek - Udvidet projektbeskrivelse på:

<http://www.odensebib.dk/Topmenu/Om%20biblioteket/Projekter/Mellem%20v%C3%A6rk%20og%20formidling.aspx>

Emne: *Nyt bibliotek – Nye muligheder – projektmodning*

Formål: At formulere og igangsætte en udviklingsstrategi for biblioteks- og kulturvirksomheden som med det planlagte byggeri af Kjellerup Bibliotek og Aktivitetscenter indebærer en integration og sammentænkning af folke- og skolebiblioteksfunktionerne - herunder en forandringsproces mellem ledere og medarbejdere på Kjellerup Skole og Kjellerup Bibliotek og med en involvering af brugerne af huset.

Sted: Kjellerup Bibliotek

Om det nye bibliotek og aktivitetshus se: <http://www.kjellerup.dk/biblioteket/nythus/index.htm>

Emne: *Opbygning og udvikling af en ny biblioteksfaglighed ud fra visionen om græsted viden- og kulturcenter som skolens læringscenter og byens tredje sted, et møde- og samtalerum*

Formål: At afdække kompetencebehov og udarbejde en udviklingsplan med uddannelses tilbud til de personer, der udgør Græsted Viden- og Kulturcenter. Udvikle samarbejdskulturen og etablere nye formidlingsformer med udgangspunkt i teorierne om det refleksive bibliotek.

Sted: Græsted-Gilleleje Bibliotek

Om det refleksive bibliotek se: http://www.spejlrefleks.dk/dokumenter/spejlrefleks_opgave.pdf

Emne: *Spejlrefleks - biblioteket som et mødested (tredje sted)*

Formål: Projektet modtog i 2003 støtte til projektmodning, og projektet bygger på erfaringer derfra. Det sætter fokus på udvikling af bibliotekets fysiske rum, nye formidlingsformer og formidlerroller. Målet er, at biblioteket bliver lokalsamfundets 'tredje sted' mellem arbejde og hjem.

Sted: Biblioteket for Vejle By og Amt

Læs mere om projektet på: <http://www.vejlebib.dk/side.asp?sideid=110>

Emne: *Udvikling af det fysiske bibliotek og nye formidlingsformer – projektmodning*

Formål: Udvikling af projektplan med forslag til forskellige former for oplevelses-, aktivitets-, informations- og videns'rum' - fysiske som virtuelle - i samspil og uden synlige overgange baseret på viden om befolkningens videns-, lærings- og oplevelsesbehov. Opkvalificering af personalet.

Sted: Haslev Folkebibliotek

Udvidet projektbeskrivelse findes på: http://bib.frhavnskom.dk/konference/projekt_beskrivelser.htm

Emne: *Udvikling af det fysiske bibliotek og nye formidlingsformer*

Formål: Projektmodning af projekt under indsatsområdet. Biblioteket har bl.a. den fysiske indretning, udnyttelsen af udenomsarealerne samt forholdet til bibliotekets brugergrupper som fokusområde. Formålet er, at biblioteket kommer til at fremstå med forskellige ligeværdige medietilbud til brugergrupper med forskellige behov. Biblioteket ønsker fx at præsentere nye medier på en bedre og mere iøjnefaldende måde.

Sted: Morsø Folkebibliotek

Udvidet projektbeskrivelse findes på: http://bib.frhavnsbib.dk/konference/projekt_beskrivelser.htm

Emne: *Værløse bibliotek - 'det tredje sted' i lokalsamfundet*

Formål: At skabe rum for ro, fordybelse, integration og læring - borgernes 'tredje steder' mellem arbejde og hjem. Indretningen af det fysiske bibliotek og nytænkning i forhold til formidlingen af bibliotekets tilbud er vigtig. I samarbejde med et arkitektfirma er der taget hul på arbejdet hermed. Hensigten er at mødet mellem borger og medarbejder skal gøre en forskel og skal ske uden skranker og barrierer.

Sted: Værløse Bibliotekerne

Læs mere: <http://www.vaerloesebibliotekerne.dk/info/diverseinf.htm>

Børnebiblioteker - Danmark

Bak, Lene & Hanne Marie Knudsen samt **Nellemann Konsulenterne A/S** (2002): *Regionale børnekulturkonsulenter – Evaluering.*

Rapport på: http://www.boernekultur.dk/getMedia.asp?mb_GUID=753779CA-9888-474C-AEF2-AE11EEB556FB.pdf

Bak, Lene & Hanne Marie Knudsen samt **Nellemann Konsulenterne A/S** (2002): *Regionale børnekulturkonsulenter. Perspektiver efter et forsøg.*

Rapport på: http://www.boernekultur.dk/getMedia.asp?mb_GUID=5E617CFE-6EAC-4057-A19B-999ECBDF62EC.pdf

Biblioteksstyrelsen (1999): *Biblioteker, Børn og Kultur – Råd og vink fra Biblioteksstyrelsen 2*, København: Biblioteksstyrelsen.

Note: Pjecen præsenterer ideer om og råd til folkebiblioteker som lokale kulturkoordinatører på børneområdet. Lægger vægt på rum, den demokratiske adgang, formidling af kulturarven, folkebiblioteket som eksperimentarium og samarbejdspartner med andre institutioner, samt tiltag der er både for, med og af børn.

<http://www.bs.dk/index.ihtml?side=http://www.bs.dk/Publikationer.ihtml>

Biblioteksstyrelsen (1999): *IDEKATALOG om samarbejde mellem folke- og skolebiblioteker*, udformet af Arbejdsgruppen om samarbejde mellem folke- og skolebiblioteker.

Note: Aktuelle knudepunkter præsenteres og fordele ved samarbejde skitseres, bl.a. en ambition om at kvalificere det tværfaglige og udvikle metoder til at dokumentere effekten. Et knudepunkt er fx Elektroniske medier, æstetisk skaben og informationsteknologi - i målgrupperne 9-12 og 13-16.

Bruhn, Pia (red.) (1997): *Fabelfabrikken: tanker om biblioteket for børn og unge i anledning af BØFA's 50 års jubilæum* Ballerup: Dansk BiblioteksCenter

Buchhave, Bente (2000): 'Børnekulturelle forandringsrum : laboratorier for bibliotekarroller' *Ikoner* 5: 12-14.

Buchhave, Bente (1999): 'Children, children's culture and libraries on the move: the new Danish report to Folketinget signals commitment' *Scandinavian Public Library Quarterly* 4: 11-14.

Buchhave, Bente m.fl./ Lise Thomsen m.fl. (red.) (1998): *Samarbejde mellem skole- og folkebiblioteker: en rapport om status og udvikling af de to bibliotekstyper*. Serie: Aktuel debat & information, København: Danmarks Biblioteksforening.

Christensen, O. & B. Tufte (1999): 'Mediepædagogik i skolen og på skolebiblioteket' in Byrialsen, J., Gundberg, O., Hartvig Petersen, K., Krebs Ovesen, H. & Pedersen, H-J. (red.) *Skolebiblioteket i undervisningen - hvordan?* København: Dansk Bibliotekscenter.

Emne: *Børnekulturkonsulenter – forsøg med regionale og lokale børnekulturkonsulenter*

Formål: Biblioteksstyrelsen har 2000-2001 og senere i samarbejde med Kulturrådet for børn 2001-2003 etableret forsøg med regionale og lokale konsulenter forskellige steder i landet. Den primære målgruppe er de 0-12/14 årige børn, og formålet er at understøtte deres identitetsdannelse og deres aktive tilgang til kulturen samt deres muligheder for at udtrykke sig ved hjælp af kulturelle symboler som film, teater, litteratur mv.

Note: Rapporter til projektet findes på www.bs.dk - søg med emneord 'børnekultur' og med fritext 'lokale børnekulturkonsulenter'. Beskrivelse af delprojekt *Børnekulturkonsulent ved Centralbiblioteket for Nordjyllands Amt, Biblioteker, Børn og Kultur* findes dog på: <http://www.njl.dk/boernekultur/projektbeskriv.htm>

Drotner, Kirsten (1998): 'Youthful media cultures : challenges and chances for librarians' *The new review of children's literature and librarianship*: 17-29.

Drotner, Kirsten (2000): *Folkebiblioteker og medier - fire bud til en kulturpolitisk strategi for børn og unge: notat til Kulturministeriet og Biblioteksstyrelsen*, København: Biblioteksstyrelsen. Online på: <http://www.bs.dk/downloads/683/drotner.pdf>

Faurholt, Lis (1997): *Multimedieværkstedet på Silkeborg Børnebibliotek: informationssamfundets værktøjer for børn og unge: en evalueringsrapport*. Udarbejdet af Lis Faurholt for Silkeborg Bibliotek (Silkeborg Biblioteks skriftserie; bind 16).

Rapporten findes på: <http://www.silkeborg.bib.dk/netbib/projekt/borne/default.html#7.0>

Holmegaard, Mette & Dorte Skot-Hansen (2000): *Børnekulturkonsulenter - procesevaluering af 8 forsøg i centralbiblioteksregi*, Center for Kulturpolitiske Studier, Danmarks Biblioteksskole.

Rapport på: Sæt adresse i browser

http://www.boernekultur.dk/getMedia.asp?mb_GUID=C91553DB-9545-4BA8-BC07-5852B148B500.doc

Jochumsen, Henrik & Casper Hvenegaard Rasmussen (2000): *Gør biblioteket en forskel?* København: Danmarks Biblioteksforening.

Jørgensen, Tom (2003): *Kultur! – i skolebiblioteket? En undersøgelse af skolebibliotekarers kulturopfattelse*, Roskilde Universitetsforlag (Skriftserie fra Center for Børnelitteratur).

Note: Præsenterer resultaterne af en spørgeskemaundersøgelse med deltagelse af 202 skolebibliotekarer. Blandt de spørgsmål, skolebibliotekarerne har taget stilling til, er bl.a.: Er de nye medier lige så vigtige som bøger i kulturformidlingen? Og hvilke opgaver har skolen og skolebiblioteket i denne kulturformidling? <http://info.dpb.dpu.dk/cfb/forskning/forskningtomj.html>

Kabel, Steen (1998-1999): *Målrettet og koordineret børnebiblioteksudvikling i en region: Ringkøbing Amt: en opsamling af erfaringer og perspektiver: 1998-1999*. Udarbejdet af Steen Kabel.

Projektbeskrivelse på: <http://www.bs.dk/uvp/maalrettet.htm>

Kjær-Olesen, Tinna (1998): *Børn på nettet – en rapport med erfaringsopsamling fra projekt Børn på nettet* Evaluering foretaget af Center for Kulturstudier, medier og Formidling ved Odense Universitet.

Note: Formålet med samarbejdsprojektet mellem børnebibliotekerne i Esbjerg, København, Odense, Randers og Århus har været at opkvalificere dem til at fungere optimalt i det teknologiske informationssamfund. Rapporten bygger primært på empiri og medvirkendes erfaringer.

Kjær-Olesen, Tinna (1998): *Vores bibliotek! – Erfaringer og perspektiver fra projekt børn og unges medbestemmelse på bibliotekerne* København: Det Tværministerielle Børneudvalg og Kulturministeriet.

Note: Deltagelse af 10 lokale biblioteker med egne hovedtemaer og målgrupper.

Kulturministeriet i samarbejde med Det Tværministerielle Børneudvalg (1997): *Nutidens børn og unge udfordrer bibliotekerne*, Projekt Børn og unges medbestemmelse på bibliotekerne. Pjecen er led i Projekt Børn og unges aktive medvirken i samfundet, 1997.

Note: Her skriver forskellige personer om deres syn på og erfaring med børn/unge, biblioteket og medier.

Nellemann Konsulenterne A/S (1998): *Borger- og brugerundersøgelse: Rødekro Bibliotek, Rødekro Kommune*.

Note: Rapport, 2-delt undersøgelse: 1. Brugerundersøgelse - Brugen af de kommunale biblioteker. 2. Borgerundersøgelse - Fremtidens bibliotek (herunder forslag til et bedre børnebibliotek fra borgerne selv, der handler om materialer, oplevelser og fysiske rammer).

Nielsen, Mai-Brit (1995): *Forestillinger om et bibliotek - for de 10-14 årige* Ballerup: Dansk BiblioteksCenter

Olesen, Anita Tejlgaard & Dorte Skot-Hansen i samarbejde med **Nellemann Konsulenterne A/S** (2003): *Lokale Børnekulturkonsulenter – evaluering*. København, Biblioteksstyrelsen og Kulturrådet for børn.

Note: Afsluttende evaluering af forsøg med lokale børnekulturkonsulenter.

Undervisningsministeriet (2002): Rapport fra *Arbejdsgruppen om samarbejde mellem folke- og skolebiblioteker*.

Note: Arbejdsgruppens rapport indeholder en beskrivelse af folkebiblioteket og skolebiblioteket og en beskrivelse af udviklingen, herunder en række samarbejdsflader mellem de to områder :

målgrupper, medier, metoder og systemer. Rapporten findes på:

<http://us.uvm.dk/grundskole/undervisningsmidler/skolebiblioteker/rapportbib2002/?menuid=1040>

Børnebiblioteker – England

Blanshard, Catherine (1998): *Managing library services for children and young people : a practical handbook* London: Library Association Publ.

Dewe, Michael (1995): *Planning and designing libraries for children and young people* London : Library Association Publ.

Dunne, John (2000): "Children's Libraries in the 21st Century", *Youth Library Review* 29.
Findes på: http://www.la-hq.org.uk/groups/ylg/archive/ylr29_2.htm

Elkin, Judith and Lonsdale, Ray (1996): *Focus on the child : libraries, literacy and learning* London: Library Association Publ.

Elkin, Judith and Kinnell, Margaret (red.) (2000): *A place for children : public libraries as a major force in children's reading* London: Library Association

Jones, Sue (red.) (2003): *Bridging the Digital Divide - ICT in children's libraries* YLG Publications.
Kilde: <http://www.cilip.org.uk/groups/ylg/publications.html>

Børnebiblioteker – Norge

Gorset, Marianne; Hyldbakk, Mona; Syrstad, Hanne; Løseth, Berit (1997): *Bibliotek for barn* Trondheim: Dronning Mauds Minne

Holmefjord, Astrid (2003): *Håndbok i barnebibliotekarbeid : å formidle litteratur til barn* Bergen: Fagbokforlag

Karlber, Marit G. (1996): *Barn og bibliotek i Vang i Valdres : forslag til samarbeid mellom folkebiblioteket og skulebiblioteka i kommunen* Oslo: Høgskolen i Oslo, Avdeling for journalistikk, bibliotek- og informasjonsfag

Børnebiblioteker – Sverige

Andersson, Maria (1999): *Bokmal eller datanörd?: en studie i högstadieelevers läs- och biblioteksvanor* Borås: Högsk

Bäckius, Kajsa (2003): *Hylluppställning och klassifikation på barnbibliotek - En studie av alternativa sätt att organisera litteratur för barn* Uppsala Universitet: Institutionen för ABM, estetik och kulturstudier Biblioteks- och informationsvetenskap

Eriksson, Malgorzata (1998): *Hur barn hittar rätt på bibliotek eller barn som informationssökare* Borås : Högsk. i Borås, Institutionen Bibliotekshögskolan

Eliasson, Anette og Lööf, Staffan (red.) (1997): *Electronic media in library work for children and young adults : report from the international course held at the Swedish School of Library and Information Science, Borås 8-13 September 1996* Borås : Högsk. i Borås

Fyrholm, Anne-Mari (1996): *Besökare vid en barn- och ungdomsavdelning : exemplifierat genom en användarundersökning vid Göteborgs stadsbibliotek* Borås : Högsk. i Borås, Institutionen Bibliotekshögskolan

Gunnarsson, Angelica (2001): *De är ett väldigt nyfiket släkte, barnbibliotekarierna: en kvalitativ undersökning av hur 1990-talets samhällsförändringar påverkat barnbibliotekariernas arbetsuppgifter, kvalifikations- och fortbildningsbehov* Borås: Högsk. i Borås, Bibliotekshögskolan/Biblioteks- och informationsvetenskap

Höglund, Lars (1997): "Bibliotekens förändringsprocesser : ett forskningstema" *Svensk biblioteksforskning* 1-2: 5-24

Jakobsson, Elisabeth (2003): *Barnbibliotekariens syn på arbetet med små barn : en kvalitativ studie* Borås: Högsk. i Borås, Bibliotekshögskolan/Biblioteks- och informationsvetenskap

Kristiansson, Cecilia (2003): *Barnbiblioteksarbete ur ett genusperspektiv* Borås: Högsk. i Borås, Bibliotekshögskolan/Biblioteks- och informationsvetenskap

Lidman, Tomas (1998): "Towards the National Electronic Library: Sweden" *Liber quarterly* 8:86-89

Limberg, Louise (1994): "Libraries for pleasure reading and learning" *Svensk biblioteksforskning* 1: 7-15

Lindkvist, Frida og Melin, Mårten (2003): *Barn väljer medier : erfarenheter från tio projekt där barn medverkat vid medieurval på folkbibliotek* Lund : Biblioteks- och informationsvetenskap, Univ.

Lundgren, Lena (1995): *Barn, bibliotek, datorer : rapport från ett projekt* Stockholm: Länsbiblioteket i Stockholms län (Stockholms stadsbiblioteks skriftserie: 10)

Note: I denna rapport redovisas resultatet av ett projekt kallat Informationsteknologi på folkbibliotekens barnavdelningar som pågått under åren 1991-1994 i Stockholms län.

Lundgren, Lena (2000): *Barn frågar – kan biblioteket svara? : om referensarbete för barn och ungdomar* Stockholm: Länsbiblioteket i Stockholms län

Nilsson, Per (1998): *Fritid i skilda världar : en undersökning om ungdomar och fritid i ett nationellt och kontextuellt perspektiv* Stockholm: Ungdomsstyrelsen (Ungdomsstyrelsens utredningar: 11)

Rydsjö, Kerstin (1994): 'Barnspåret i backspegeln' in *Barnspåret : Idébok för bibliotek*: 15-25 Lund: Btj.

Rydsjö, Kerstin (1997): "Barnbibliotek och informationsteknik: elektroniska medier för barn och ungdomar på folkbibliotek" in Anette Eliasson, Staffan Lööf, Kerstin Rydsjö (red.) *Skrifter från Valfrid* nr. 12, Borås: Valfrid

Rydsjö, Kerstin (2001): *Det osamtidiga biblioteket? Bibliotek och medier i barnperspektiv* Paper fra 15e nordiska konferensen för medie- och kommunikationsforskning Reykjavik 11-13 augusti 2001.

URL: http://www.nordicom.gu.se/nordic_conference/iceland/papers/twelve/KRydsjo.doc

Statens Kulturråd (1999): *Skolbiblioteken i Sverige: kartläggning, analys och probleminventering* (Rapport från:1) Stockholm: Statens kulturråd

Statens Kulturråd (2001): *Skolbiblioteken 1999* (Kulturen i siffror 2001:2) Stockholm: Statens kulturråd

Thorsteinsdottir, Gudrun och Ulla Arvidsson (1999): "Folkbibliotekens roller och dess användare: en undersökning som speglar användarnas åsikter" in *Svensk biblioteksforskning* 1: 5-26

Zandelin, Carina (2001): *Barnbibliotek på Internet : en studie av tre svenska barnbibliotek på Internet* Borås: Högsk. i Borås, Bibliotekshögskolan/Biblioteks- och informationsvetenskap

Børnebiblioteker – Tyskland

Bussmann, Ingrid (1997): "CHILIAS. Die europäische virtuelle Kinderbibliothek der Zukunft", *Medien Praktisch*, 3: 19-20.

Bussmann, Ingrid u. Birgit Mundlechner (1998): *CHILIAS - The European virtual children's library on the internet - a new service to foster children's computer literacy*, paper, 64th IFLA General Conference, August 16 - August 21, 1998.

Note: CHILIAS stands for: children's library - information - animation - skills. CHILIAS explores new Internet/WWW based children's and school library services for children aged 9-12 years.

Under the co-ordination of Stuttgart City Library, Germany, CHILIAS has created a multimedia virtual simulation of a children's library on the WWW/Internet.

Paper findes på: <http://www.ifla.org/IV/ifla64/043-113e.htm>

Bussmann, Ingrid u. Gert Fieguth (1997): *CHILIAS. Children in Libraries: improving multimedia virtual library access and information skills*. Annual Report No. 1.

Rapport findes på: http://chilias.isegi.unl.pt/chilias_int/anrep/anrepind.htm.

Conrady, Karl Otto (u.a.) (1997): *Lebenswelten, Medienräume: Jugendliche, Bibliothek und Schule. Beiträge zum Projekt 'Öffentliche Bibliothek und Schule'* Gütersloh: Verl. Bertelsmann-Stiftung.

Dankert, Birgit (2004): *The Leaning Tower of PISA - School libraries in Germany*, copyright: Goethe-Institut, Online Editorial Team.

Note: Om den aktuelle situation for skole- og folkebibliotekerne som vigtige institutioner for børn i Tyskland. Artiklen findes på: <http://www.goethe.de/kug/prj/bib/bil/sbib/en82089.htm>

Deutsches Bibliotheksinstitut (Hrsg.) (1999): *Neue Medien kreativ. Anregungen für die Arbeit in Kinderbibliotheken*, (Mehr mit Medien machen Bd. 6) Berlin.

Flodell, Charlotta (1997): *Elektronische Medien in Öffentlichen Bibliotheken : vom Experiment zum Konzept* Gütersloh: Bertelsmann.

Hachtel, Torsten (2001): *Computerspiele für Kinder - Eine Grundbestandsliste für Kinder- und Jugendbibliotheken* Stuttgart: Hochschule der Medien.

Note: Gibt einen kurzen Einblick über den deutschen Computerspielemarkt und die Ausstattung von Öffentlichen Bibliotheken mit diesem Medium. Es wird versucht, die Faszination der Kinder und Jugendlichen für Computerspiele zu ergründen. Die verschiedenen Genres werden klassifiziert und an einigen aktuelle Spielen veranschaulicht.

Findes på: http://www.ifak-kindermedien.de/pdf/hachtel_diplomarbeit.pdf

Heidtmann, Horst u. Manfred Nagl (1995): "Nütze die Jugend nicht, denn sie vergeht - Öffentliche Bibliotheken, Jugendkultur und Jugendbibliotheksarbeit", *Buch und Bibliothek* 6: 562-569. Artikel findes på: <http://www.ifak-kindermedien.de/pdf/Jugend.PDF>

Heidtmann, Horst (1997): "Kinder- und Jugendliteratur multimedial und interaktiv", *Jugendliteratur und Medien* 7. Beiheft, Weinheim.

Heidtmann, Horst (1997): "Leseförderung mit Multimedia. Überlegungen zur medialen Leistungsfähigkeit von Multimedia-Anwendungen sowie zu ihrer Nutzung durch Kinder und Jugendliche", *Leseförderung in der Mediengesellschaft*. pp. 31-62. Broschüre herausgegeben vom Institut für angewandte Kindermedienforschung (IfaK) der Fachhochschule Stuttgart - Hochschule für Bibliotheks- und Informationswesen (HBI).

Heidtmann, Horst (2000): *Elektronische Medien für Jugendliche - neue Aufgabenfelder der Jugendbibliotheksarbeit* Vortrag auf einem Fortbildungsseminar für Bibliothekarinnen und Bibliothekare der Bertelsmann Stiftung, am 9. März 2000 in Bielefeld.
Foredrag findes på: <http://www.ifak-kindermedien.de/pdf/Aufgaben.PDF>

Heidtmann, Horst (2000): *Internet und Öffentliche Bibliotheken - Strategien der Bibliotheksarbeit mit Kindern und Jugendlichen* Beitrag für einen Workshop zu "Online-Indexierung / Jugendmedienschutz im Internet" von AOL-Bertelsmann in Hamburg, im September 2000.
Tekst findes på: <http://www.ifak-kindermedien.de/pdf/Indexierung.pdf>

Heidtmann, Horst (2001): "'Im Buch geht alles ohne dich, aber im Computer nichts...' Multimedia in Kinder- und Jugendbibliotheken: Ergebnisse einer Umfrage", *Buch und Bibliothek*, 6/7: 406-410
Note: Empirisk funderet og findes på http://www.ifak-kindermedien.de/pdf/computer_umfrage.pdf

Krüger, Susanne (1999): "Die kooperative Kinderbibliothek" in *Kinder-Medien-Forschung. Aktivitäten und Projekte des Instituts für angewandte Kindermedienforschung 1997-1999*, Stuttgart.
Note: Om børnebibliotekerne og deres rolles udvikling – deskriptiv.
Artikel findes på: <http://www.ifak-kindermedien.de/pdf/Koop.PDF>

Krüger, Susanne & Rita Schmitt (1999): *Reading ability and the New Technology - Developments in Germany*. Paper - 65th IFLA (International Federation of Library Associations and Institutions) Council and General Conference, Bangkok, Thailand, August 20 - August 28, 1999.
Note: An examination of various aspects of children's and young people's reading ability and their use of the new media CD-ROM and the Internet. We will then consider the way public libraries see

their role in the teaching of media skills and take a look at the statistics on the library provision of new media with special reference to services for children and young people.

Paper findes på: <http://www.ifla.org/IV/ifla65/papers/115-145e.htm>

Mössner, Melanie (2000): *Interneteinführungen für Kinder. Erarbeitung von Konzepten zur Umsetzung in Öffentlichen Bibliotheken* Stuttgart: Dipl.-Arbeit an der FH Stuttgart, HBI.

Pöhl, Sandra (1996): *Multimedia - CD-ROMs für Kinder. Ein neues Medium für öffentliche Bibliotheken* Stuttgart: Dipl.-Arbeit an der FH Stuttgart, HBI.

Henvisning findes på: <http://www.ifak-kindermedien.de/diplomarbeiten.htm>

Schmitt, Rita (2001): *Bibliotheksarbeit für Jugendliche in Deutschland - neue Ideen für ein anspruchsvolles Publikum* Berlin: Max-Planck-Institut für Bildungsforschung.

Artikel findes på: <http://www.goethe.de/ms/zag/schmitt/dschmitt.htm>

Emne: *The European Virtual Children's Library of the Future* (1994-1998)

Formål: Under the coordination of [Stuttgart City Library](#), the EU-project CHILIAS will create a multi-media virtual simulation of a children's library on the WWW/Internet.

Sted: A project of the European Commission within the framework of the Telematics Applications Programme 1994-1998. Om projektet læs: <http://www.exploit-lib.org/issue1/chilias/>

Computer (spil, chat og Internet) - Danmark

Drotner, Kirsten (1999): "Computer, køn og kompetencer" in *Unge, Medier og Modernitet – pejlinger i et foranderligt landskab* København: Borgen/Medier.

Drotner, Kirsten (1999): "Netsurfers and Game Navigators: New Media and Youthful Leisure Cultures in Denmark" *Reseaux: the French Journal of Communication* 7, 1: 83-108.

Egenfeldt-Nielsen, Simon & Jonas H. Smith (2000): *Den digitale leg - om børn og computerspil* København: Hans Reitzel.

Note: Debatbog, som gør op med myterne om børn og computerspil. Ud fra en beskrivelse af computerspillets idéhistorie og en analyse af dagspressens debat om spillene, forsøger bogen at give et bud på, hvordan forældre og pædagoger kan forstå computerspillenes funktion og potentiale blandt børn og unge.

Egenfeldt-Nielsen, Simon & Jonas H. Smith (2004): *Playing with fire : how do computer games influence the player?* Göteborg: International Clearinghouse on Children, Youth and Media: Nordic Information Centre for Media and Communication Research (NORDICOM)

Grünbaum, Pia (1997): *Børn og computere: en håndbog for voksne* København : Gyldendal

Langemark, G (1996): "Computerspillet som tegn" in Drotner, K. & A. Scott Sørensen (red.) *Øjenåbnere – unge, medier, modernitet* København: Dansklærerforeningen.

Medierådet for børn og unge (2003): *Børn, unge og computerspil – en undersøgelse af børn og unges brug af computerspil*. Rapportens 5 delundersøgelser og sammenfatning findes på:
http://www.medieraadet.dk/html/computerspilsrap/computerspil_rap.html

Mejer, Anne (2000): *Børn og computerspil* København: Børnerådet.

Note: Rapport med resultaterne fra Børnerådets undersøgelse blandt 6. klasse elever landet over, hvor børnenes holdninger og meninger om computerspil afdækkes; bl.a. i forhold til en eventuel mærkningsordning af spillene.

Nielsen, Kirsten Steen (2001): "De bedste sider på nettet for børn" *Bogens Verden* 6.

Note: Deskriptiv artikel om DotBot og tilhørende links.

Artiklen findes på: <http://www.kb.dk/guests/natl/db/bv/01/6/index4.htm>

Emne: *Project-C - en Internet brugergrænseflade til børn og unge* (2001)

Formål: Forsøg på at udvikle en chatbaseret brugergrænseflade

Sted: Silkeborg Bibliotekerne på vegne af BibHit bibliotekerne.

Der foreligger ingen projektbeskrivelse eller hjemmeside.

Kilde: <http://www.bf.dk/udd/udvikling/evaluering2001-2002.htm>

Roed, Tove (1999): *Fyrtårnet: et internettilbud til alle børn og unge mellem 10 og 16 år i København: en evalueringsrapport med erfaringsopsamling fra projekt Fyrtårn København: Danmarks Biblioteksskole.*

Emne: *Spørg Olivia – en spørgetjeneste for børn på nettet* (2000-2002)

Formål: Det er bl.a. projektets vision via et netværkssamarbejde mellem Danmarks Radio og de involverede biblioteker, samt på længere sigt med andre aktører, dels at skabe grundlaget for et børnekulturelt rum på Internettet, dels at synliggøre børns behov og krav og ikke mindst mulighed for at kunne tilegne sig viden via nettet.

Sted: Gentofte Bibliotekerne, Herning Centralbibliotek, Silkeborg Bibliotek

Projektbeskrivelse/ansøgning findes på: <http://www.spoergolivia.dk/omprojektet.htm>

Stald, Gitte (1997): *Børn og unge foran skærmen.* Rapport, Center for Børne- og Ungdomsmedier, Københavns Universitet, København.

Stald, Gitte (1998): "Living with Computers: Young Danes' Uses of and Thoughts on the Uses of Computers" *Sekvens* årbog 1998, København.

Stald, Gitte (2001): "Ude er godt, hjemme er bedst" in *Ungdomsforskning, Tema: Unge og Medier*, oktober 2001, CeFU (Center for Ungdomsforskning), Learning Lab Denmark, København: Danmarks Pædagogiske Universitet.

Note: Analyse af unge danskeres Internetbrug

Sørensen, Birgitte Holm (2001): "Computeren i børns kultur – med fokus på chat som en ny børnekulturel aktivitet" in Juncker, B., Kampmann, K. & Tufte, B. (2001): *Børnekultur. Hvilke børn? Og hvis kultur?* København: Akademisk Forlag.

Sørensen, Birgitte Holm (2000): "Computer, køn og identitet?" pp. 211-235 in Sørensen, Birgitte Holm & Olesen, Birgitte R. (red.) *Børn i en digital kultur - forskningsperspektiver* København: Gads Forlag.

Note: Antologi med de første undersøgelser fra forskningsprojektet *Børns brug af interaktive medier - et fremtidsperspektiv*.

Sørensen, Birgitte Holm (2000): 'Er chat pjat' in *Bogens Verden* 3, 2000, Det Danske Forfatter- og Oversættercenter Hald & Det Kongelige Bibliotek.

Note: Artikel er overvejende deskriptiv og empirisk funderet.

<http://www.kb.dk/guests/natl/db/bv/00/3/index6.htm>

Sørensen, Birgitte Holm & Carsten Jessen ; i samarbejde med **Kristine Andersen og Ulla Tønner** (2000): "*Det er bare noget, der er lavet*" - børn, computerspil, vold og virkelighed. København: Medierådet for Børn og Unge.

Note: Rapport som afliver en række myter omkring børns brug af computerspil. Om børns anvendelse af computerspil. Det undersøges bl.a. hvilken betydning interaktiviteten i computerspil med voldsskildringer har for børns fascination og for eventuelle påvirkninger, og hvori disse påvirkninger adskiller sig fra dem, børn er udsat for fra tv, film og video.

I PDF på: http://www.bs.dk/index.ihtml?side=http://www.bs.dk/Indeks_post.ihtml?id=2364

Computer (spil, chat og Internet) – England

Buckingham, David (2003): *The value of Britney.com*, webartikel, TES publication. Findes på:

http://www.tes.co.uk/section/story/?section=Archive&sub_section=News+%26+opinion&story_id=378574&Type=0%20

Cunningham, Helen (1995): "Moral Kombat and Computer Games for Girls" in Bazalgette, Cary & David Buckingham (red.) *In Front of the Children – Screen entertainment and young audiences* London: BFI.

Facer, K., Furlong, J., Furlong, R., & Sutherland, R. (2001): "Constructing the Child Computer User: From Public Policy to Private Practices" *British Journal of Sociology of Education* 22,1: 91-108.

Facer, K., R. Sutherland, R. Furlong and J. Furlong (2001) 'What's the Point of Using Computers? The Development of Young People's Computer Expertise in The Home', *New Media & Society* 3(2): 199-219

URL:

<http://nms.sagepub.com/cgi/reprint/3/2/199?ijkey=3f1ef2e6c3d5c1bd27f28c8cde3080179a9f4fe5>

Gilmour, Helen (1999): "What Girls Want: The intersections of leisure and power in female computer game play" in Kinder, Marsha (red.) *Kids' Media Culture* London: Duke University Press.

Green, B., Reid, J., & Bigum, C. (1998): "Teaching the Nintendo Generation? Children, Computer Culture and Popular Technologies" pp. 19-41 in S. Howard (red.) *Wired-Up: Young People and the Electronic Media* London: UCL Press.

Kerawalla, L., & Crook, C. (2002): "Children's Computer Use at Home and at School: Context and Continuity" *British Education Research Journal* 22.

S. Livingstone (2003): "Children's Use of the Internet: Reflections on the Emerging Research Agenda" *New Media Society*, June 1, 2003; 5(2): 147 - 166.

Roe, Keith, and Daniel Muijs (1998): "Children and Computer Games: A Profile of the Heavy User," in *European Journal of Communication* 13, 2.

Selwyn, Neil (2003): "'Doing IT for the Kids': Re-examining children, computers and the 'information society'", *Media, Culture & Society* 25, 3: 351-378.

Note: This article analyses the varying discursive constructions of 'child computer users' in the UK over the last 20 years through government rhetoric and policy making, IT industry marketing and media representation. Findes på:

<http://www.ingenta.com/isis/searching/ExpandTOC/ingenta.jsessionid=60eqbefgnflbh.crescent?issue=pubinfobike://sage/mcs/2003/00000025/00000003&index=4>

Shields, Margie & Behrman, Richard (2000): "Children and Computer Technology: Analysis and

Recommendations" *The Future of Children - Children and Computer Technology* 10, 2: 4-20.

Note: This journal issue examines how children are affected by the emerging world of computers. It explores how computer use is affecting children's development physically, intellectually, socially, and psychologically; whether computers are increasing or decreasing the disparities between rich and poor; and whether computers are being used effectively to enhance classroom instruction.

Artiklen findes på: http://www.futureofchildren.org/usr_doc/vol10no2Art1.pdf

Tarpley, Todd (2001): "Children, the Internet and other new technologies" in Singer, Dorothy & Jerome Singer (red.) *The Handbook of Children and the Media* London: Sage.

Computer (spil, chat og Internet) – Norge

Emne: "Children on the net-a study of children's use of the internet in late modern society"

Sted: Pedagogisk Institutt ved Norsk Senter for Barneforskning

Tingstad, Vebjørn (2003): *Children's chat on the net: a study of social encounters in two Norwegian chat rooms* Trondheim : Department of Education/Norwegian Centre for Child Research, Faculty of Social Science and Technology Management, Norwegian University of Science and Technology

Computer (spil, chat og Internet) – Sverige

Appelberg, Lisbeth og Eriksson, Märta-Lisa (1999): *Barn erövrar datorn: en utmaning för vuxna* Lund: Studentlitteratur

Emne: *Barnen på den elektroniska motorvägen: rapport från en nordisk konferens på Filmhuset i Stockholm 24-26 mars 1995* Stockholm: Regeringskansliets offsetcentral

Elofsson, Stig (2000): *Ungdomars internetnyttjande – köns- och klasskillnader*, Stockholm: Forskningsenheten, Kultur- och idrottsförvaltningen

Frisén, Elisabeth og Johansson, Jane (2001): *Ungas datoranvändning – finns det några könsskillnader?* Borås: Högskolan i Borås

Hernwall, Patrik (1996): *Barns perspektiv och skolans informationsteknik: hur datorer och digital informationsteknik kan bli redskap för barns studier av närsamhället* Stockholm: Univ., Pedagogiska institutionen i samarbete med Vägverket

Hernwall, Patrik (2001): *Barns digitala rum: berättelser om e-post, chatt & Internet*, Stockholm: Edsbruk Akademitr.

Johansson, Barbro (1999): "Är Lara Croft en kille?: flickor, pojkar och dataspel" in *Feministiskt perspektiv* 1: 24-30, Göteborg: Länstryckeriet

Johansson, Barbro (2000): *Kom och ät. Jag ska bara dö först. Datorn i barns vardag*. Göteborg: Srifter från Etnologiska föreningen i Västsverige

Kihlberg, Åse og Löhr, Lisa (1996): *Datorn i barnets värld: en studie hos Futurekids*, Stockholm: Pedagogiska inst., Stockholms universitet

Larsson, Karin (2003): "Children's On-line Life – and What Parents Believe. A Survey in Five Countries" in Cecilia von Feilitzen & Ulla Carlsson (red.) *Promote or Protect - Perspectives on Media Literacy and Media Regulations*, Yearbook 2003, Nordicom

Linderöth, Jonas (2004): *Datorspelandets mening: bortom idén om den interaktiva illusionen*, Göteborg: Acta Universitatis Gothoburgensis

Sjöberg, Ulrika (1999): "Att leva i cyberspace – En studie om hur yngre svenska tonåringar använder och upplever Internet" in Christensen, Christa Lykke (red.) *Børn, unge og medier*, Nordicom, Göteborg

Sjöberg, Ulrika (1999): *I dataspelens värld: en studie om hur barn använder och upplever dataspel* Lund: Media and Communication Studies, Lund Univ.

Starenyik, Alexandra (1996): *Flickor och datorer: vilken inställning 10-12-åriga flickor med olika grad av datorvana har till datorer* Stockholm: Univ., Pedagogiska institutionen

Svensson, Therese (2002): *Pojkar och dataspel: en enkätundersökning om pojkars spelanvändning* Borås: Högskolan i Borås

Sundin, Ebba (1999): "The Online Kids: Children's Participation on the Internet", pp. 355-368 in C. von Feilitzen and U. Carlsson (red.) *Children and Media: Image, Education, Participation* Göteborg: UNESCO/Nordicom

Ungdomens IT-råd (1996): *Möss och människor: exempel på bra IT-användning bland barn och ungdomar*, Eva Nyström (red.), Stockholm: Fritze

Computer (spil, chat og Internet) - Tyskland

Braun Daniela (2000): *Lasst die Kinder an die Maus* Freiburg/Basel: Herder Verlag.

Note: Om computerbrug i børnehaver.

Fahrbach, Florian (2000): "Multikids - Multimedia Online für Kids" - *Konzeption und Gestaltung einer annotierten Linksammlung* Stuttgart: Dipl.-Arbeit an der FH Stuttgart, HBI.

Se linksamlingen: <http://www.multikids.de/>

Feibel, Thomas (2000): "Voll krass. Startseiten, Suchmaschinen, Chats und noch mehr Websites für Kinder", *c't* 23: 240-49.

Kan downloades her: <http://www.heise.de/kiosk/archiv/ct/2000/23/240>

Feibel, Thomas (2001): *Gute Seiten - schlechte Seiten. Das Beste im Internet für mein Kind* München: Heyne.

Kort gennemgang af bogen på: <http://www.grundschule-online.de/Theorie/TFeibel2.html>

Fix, Tina (2001): *Generation @ im Chat. Hintergrund und explorative Motivstudie zur jugendlichen Netzkommunikation* München: KoPäd-Verlag.

Fritz, Jürgen u. Wolfgang Fehr (Hrsg.) (1997): *Handbuch Medien: Computerspiele. Theorie, Forschung, Praxis* Bonn: Bundeszentrale für politische Bildung.

Fromme, Johannes, Norbert Meder u. Nikolaus Vollmer (2000): *Virtuelle Welten Bd. 1 - Computerspiele in der Kinderkultur* Opladen: Leske & Buderich.

Gehle, Tobias (1997): "Kinder im Internet", *TelevIZIon* 10, 2: 22-27.

URL: <http://www.netz-kids.de/publikationen/izi.html>.

Gehle Tobias (1998): "Kinder auf Draht. Internetangebote für Kinder und Jugendliche", *c't* 20: 88-93.

URL: <http://www.heise.de/ct/98/20/088/>.

Gehle Tobias (1998): *Kinder im Netz. Internet-Nutzung zwischen 6 und 13 Jahren* Dortmund: Diplomarbeit am Institut für Journalistik.

URL: <http://www.netz-kids.de/kinder/index.htm>.

Gehle Tobias (1999): "Kinder im netz" *Pädagogik* 10: 65f.

URL: <http://www.netz-kids.de/publikationen/paedagogik.html>.

Gehle Tobias (1999): "Children on the Internet", pp. 134-45 in Paul Löhr u. Manfred Meyer *Children, Television and the New Media. A Reader of Research and Documentation in Germany*. München

<http://www.netz-kids.de/index-3.html>

Gehle Tobias (1999): "Spielwiese Internet. Anwendungsmöglichkeiten von Online-Spielen in der pädagogischen Praxis" *Computer + Unterricht* 36: 28-30

URL: <http://www.netz-kids.de/publikationen/c-u.html>

Gehle Tobias (2001): "E-Mail-Projekte für Kinder - Ideen und Anregungen", pp.183-93 in Rafael Luwisch *Familien@benteuer Internet* Niedernhausen: Falkenverlag.

Gehle Tobias (2001): "Spielwelten im Netz. Kreative Potenziale von World Wide Web, E-Mail und Chat", in Johannes Fromme u. Norbert Meder *Bildung und Computerspiele. Zum kreativen Umgang mit elektronischen Bildschirmspielen* Opladen: Leske & Buderich.

Gerstenberg, Gernot u. Wilko Heyl (1996): *Bildschirmhelden. Eine Einführung in die Computerwelten von Kindern und Jugendlichen* Münster.

Hachtel, Torsten (2001): *Computerspiele für Kinder* Stuttgart: Dipl.-Arbeit an der Hochschule der Medien.

Heidtmann, Horst (1998): "Spiel und Spaß, Anregung und Kick: Das Internet als Kinder- und Jugendmedium" *Beiträge Jugendliteratur und Medien* 4: 210-18.

Heidtmann, Horst (1999): *Kinderverhalten am Computer* - Vortrag auf der Bildungsmesse "edut@in" am 11.06.1999.

Note: Med baggrund i flere undersøgelser kortlægges tyske børns anvendelse af computeren. Paper findes på: <http://www.ifak-kindermedien.de/pdf/Kindco.pdf>

Moser, Sonja u. Klaus Dreyer (Hrsg.) (1999): *Brieftauben im Internet. Kinder- und Jugendprojekte rund ums Internet*. München: KoPäd-Verl.

Petzold, Matthias (1996): "Kinder und Jugendliche beim Bildschirmspiel. Ergebnisse einer Befragung zu Interaktion und Kommunikation von 8-16jährigen an Computer, Videokonsole oder Gameboy" *Medienpsychologie* 4:257-72.

URL: <http://www.phil-fak.uni-duesseldorf.de/epsycho/compu.htm>

Schermak, Kathrin (2000): *Online-Welten für Kinder. Konzeption eines Informationsdienstes für und mit Kindern am Beispiel von KinderCampus.de* Stuttgart: Dipl.-Arbeit an der FH Stuttgart, HBI.

Schindler, Friedemann (1997): "Cyberspace selbst gestalten. Virtual Worlds für Kinder", *Medien Praktisch* 3: 25-29.

I kort udgave på: <http://www.dji.de/www-kinderseiten/literatur/litliste.htm>

Schmidtbauer, Michael u. Paul Löhr (1998): "Internet-Kompetenz für Kinder", TelevIZIon 1: 4-14.

Schmidtbauer, Michael u. Paul Löhr (1997): "Jugendliche Online", TelevIZIon 2: 28-40.

Schmidtbauer, Michael u. Paul Löhr (1996): "In der interaktiven Medienwelt: Angebote für Kinder", TelevIZIon 1: 4-23.

Schumacher, Britta (1997): *Kids online - Multimedia-Anwendungen für Kinder und Jugendliche im Internet* Stuttgart: Dipl.-Arbeit an der FH Stuttgart, HBI.

SIN - Studio im Netz (Hrsg.) (1997): *Spielplatz Computer. Multimedia-Landschaften für Kinder* München: KoPäd-Verl.

Wisemann, Raymond (1999): *Hilfe, mein Kind surft. Mit Kindern das Internet entdecken* München: Deutsche Verlagsanstalt.

Kort beskrivelse på: http://www.studienkreis.de/show/artikel_id/327.html

Leg/læring - Danmark

Andresen, Bent B. (2000): 'Læring med IT – Børns udvikling af personlige og almene kvalifikationer i en computerkultur' pp. 187-209 in Sørensen, Birgitte Holm & Olesen, Birgitte R. (red.) *Børn i en digital kultur - forskningsperspektiver*. København: Gads Forlag.

Note: Antologi med de første undersøgelser fra forskningsprojektet *Børns brug af interaktive medier - et fremtidsperspektiv*.

Emne: *Børnekultur, Medier og Legekultur* (1997-2001)

Formål: *Interaktive børnemediers funktion og æstetik* - det ene af projektets 4 delprojekter sigter på at udvikle et empirisk funderet teoretisk grundlag for en forståelse af de interaktive mediers æstetik og funktion. Disse aspekter undersøges og analyseres på baggrund af den børnekulturelle kontekst, hvori disse medier fungerer i et komplekst kulturelt samspil.

Sted: Center for Kulturstudier, Medier og Formidling, Odense Universitet

Projektbeskrivelse findes på : <http://www.forsk.dk/forskpro/velfaerd/beskr-123a.htm>

Jessen, Carsten (1999): "Computerspil og legekultur – en skitse til tolkningsramme" in Christensen, Christa Lykke (red.) *Børn, unge og medier* Göteborg: Nordicom.

Jessen, Carsten (2001): *Børn, leg og computerspil* Odense: Odense Universitetsforlag.

Note: Årsagerne til computerspils popularitet og deres betydning for børns legekultur. Børn, leg og computere påviser, at børns fælles leg med computerspil er medvirkende til, at børn via det sociale samvær får en social fornemmelse, der er fuldt op på højde med den, der opnås ved andre former for leg.

Mouritsen, Flemming (1996): *Legekultur. Essays om børnekultur, leg og fortælling* Odense: Odense Universitetsforlag.

Mouritsen, Flemming; Iversen, Alfred; Jessen, Carsten; Mors, Niels; Ager Hansen, Jens; Johnsen, Helle; Hulgaard; Esben og Stærfeldt, Erik (red.) (1998): *Plads til leg. Tidsskrift for Børne- og Ungdomskultur*. Nr. 41. Børne- og UngdomskulturSammenslutningen Odense: OdenseUniversitetsforlag.

Note: Henter sit stof fra forskerkonferencen "Plads til leg - legen i det moderne samfund" (11.-13. september 1998), hvor der blev sat fokus på arkitekturens, pædagogikkens og mediernes betydning for børns og unges leg. Konferencen satte fokus på legens fysiske, tidsmæssige og mentale rammer i en foranderlig verden.

Olesen, Birgitte R. & Sørensen, Birgitte Holm (1999): 'Play & Learn – but do they learn anything?' *Tell & Call. Zeitschrift für Technologie-unterstützten Unterricht* 2, Wien.

Olesen, Birgitte R. & Sørensen, Birgitte Holm (2000): 'Leg og lær spil – Hvad bruger børnene dem til?' pp. 31-52 in Sørensen, Birgitte Holm & Olesen, Birgitte R. (red.) *Børn i en digital kultur - forskningsperspektiver* København: Gads Forlag.

Note: Antologi med de første undersøgelser fra forskningsprojektet *Børns brug af interaktive medier - et fremtidsperspektiv*.

Sørensen, Birgitte Holm (2000): 'Multimedieaktører – børns multimedieproduktion i skolen' pp. 85-108 in Sørensen, Birgitte Holm & Olesen, Birgitte R. (red.) *Børn i en digital kultur - forskningsperspektiver*. København: Gads Forlag.

Note: Antologi med de første undersøgelser fra forskningsprojektet *Børns brug af interaktive medier - et fremtidsperspektiv*.

Sørensen, Birgitte Holm (2001): *Børns brug af Interaktive medier - inspiration til ny læringspraksis i skolen*. København: Undervisningsministeriet.

Sørensen, Birgitte Holm (2001): *Chat - Leg, identitet, socialitet og læring*. København: Gads Forlag.

Note: Artikelsamling med relation til forskningsprojektet *Børns brug af interaktive medier*. Undersøgelsen omfatter 7-15-åriges brug af interaktive medier i deres hverdag.

Sørensen, Birgitte Holm, Jessen, Carsten & Olesen, Birgitte R. (2002): *Børn på nettet. Læring og kommunikation*. København: Gads Forlag.

Sørensen, Birgitte Holm, Olesen, Birgitte R. & Audon, L. (2000): 'Legekultur på chatkanalerne' pp. 53-83 in Sørensen, Birgitte Holm & Olesen, Birgitte R. (red.) *Børn i en digital kultur - forskningsperspektiver* København: Gads Forlag.

Note: Antologi med de første undersøgelser fra forskningsprojektet *Børns brug af interaktive medier - et fremtidsperspektiv*.

Sørensen, Anne Scott (2001): 'Unge, medier og læring – en omstridt trekant' *Ungdomsforskning, Tema: Unge og Medier*, oktober 2001, CeFU (Center for Ungdomsforskning), Learning Lab Denmark, Danmarks Pædagogiske Universitet.

Note: Omhandler teorier på forskningsområdet.

Leg/læring – England

Howard, Sue (red.) (1998): *WIRED-UP. Young People and the Electronic Media* London: UCL Press.

Note: indeholder en række bidrag også fra USA, Australien og New Zealand, og som sætter fokus på forholdet mellem unges mediekultur og (u)formel læring, men med vægt på det første.

Marshall, Paul, Price, S. & Rogers, Y. (2003): "Conceptualising tangibles to support learning", Proceedings of Interaction Design and Children, Preston, England, July 1-3, pp 101-110.

Paper her:

http://www.informatics.sussex.ac.uk/interact/papers/pdfs/Playing%20and%20Learning/Tangibles%20and%20virtual%20environments/marshall_IDC.pdf

Marshall, Paul, Rogers, Y. and Scaife, M. (2002). "Puppet: a virtual environment for children to act and direct interactive narratives", Proceedings of the 2nd International Workshop on Narrative and Interactive Learning Environments, Edinburgh, August 6-9th 2002, 8-15.

Paper her:

http://www.informatics.sussex.ac.uk/interact/papers/pdfs/Playing%20and%20Learning/Tangibles%20and%20virtual%20environments/Paul_NILE.pdf

Nixon, H. (1998) "Fun and Games are Serious Business" pp. 21-42 in Sefton-Green, Julian (red.) *Digital Diversions: Youth Culture in the Age of Multi-media* London: UCL Press

Price, Sara and Rogers, Yvonne (2004): "Let's get physical: The learning benefits of interacting in digitally augmented physical spaces", *Computers & Education* 43, 1-2: 137-151.

Price, Sara and Rogers, Y. (2004): "Playing and Learning in Digitally-Augmented Physical Worlds" in M. Tokoro and L. Steel (red.) *A Learning Zone of one's own: Sharing Representations and Flow in Collaborative Learning Environments*. IOS Press.

Price, Sara, Rogers, Y., Scaife, M., Stanton, D. & Neale, H. (2003): "Using 'tangibles' to promote novel forms of playful learning", *Interacting with Computers* 15, 2: 169-185.

Paper her: <http://www.equator.ac.uk/PublicationStore/IwcPrice.pdf>

Scaife, M. and Rogers, Y. (2001): "Informing the design of a virtual environment to support learning in children", *International Journal of Human-Computer Studies*, 55, 2: 115-143.

Note: This paper describes how different kinds of research activities (theory building and application, exploratory and experimental studies, prototyping, user testing) are instrumental for informing the design of virtual environments. To illustrate our approach we describe how we have designed a virtual theatre for young children to support learning through playing.

Sefton-Green, Julian (1998): "Introduction. Being young in the digital age" pp. 1-20 in Sefton-Green, Julian (red.) *Digital diversions: youth culture in the age of multimedia* London: UCL Press.

Sefton-Green, Julian (1999): *Young people, Creativity and New Technologies* London: Routledge.

Note: Fokus på unge, digitale medier, kreativitet og læring, idet vægten her lægges på læringsmiljøet. Omfatter en række bidrag, der rapporterer fra konkrete projekter med multimedier i især engelske skoler.

Sefton-Green, Julian and Buckingham, David (1998): "Digital visions: children's 'creative' uses of multimedia technologies" pp. 62-83 in Sefton-Green, Julian (red.). *Digital diversions: youth culture in the age of multimedia* London: UCL Press.

Smith, R., & Curtin, P. (1998): "Children, Computers and Life Online: Education in a Cyber-world" pp. 211-233 in I. Snyder (red.) *Page to Screen: Taking Literacy into the Electronic Era* London: Routledge.

Weal, Mark J., Michaelides, Danius T., Thompson, Mark K. & De Roure, David C. (2003): *The Ambient Wood Journals - Replaying the Experience*. Proceedings of ACM Hypertext'03, The fourteenth conference on Hypertext and Hypermedia 2003, Nottingham, UK. [Available Here](http://www.equator.ac.uk/Projects/Digitalplay/Ambientwood-I.htm)

Note: The Ambient Wood is an outdoor playful learning experience. Pervasive technologies are used to digitally augment a woodland in a contextually relevant way, enhancing the 'usual' physical experience available to children exploring the outdoor world. Se mere om dette og lignende projekter på: <http://www.equator.ac.uk/Projects/Digitalplay/Ambientwood-I.htm>

Whitebread, D (1997): "Developing Children's Problem-solving: the Educational Uses of Adventure Games" in A McFarlane (red.) *Information Technology and Authentic Learning* London: Routledge

Leg/læring – Norge

Endnu ingen fundne tekster!

Leg og læring – Sverige

Alexandersson, Mikael, Linderöth, Jonas og Lindö, Rigmor (2001): *Bland barn och datorer : lärandets villkor i mötet med nya medier* Lund : Studentlitteratur

Anderhag, Per, Staffan Selander, Eva Svärdemo-Åberg (2002): 'Interaktivitet och hypertextualitet?: om digital kommunikation och digitala läromedel' pp. 166-189 in Roger Säljö, Jonas Linderöth (red.) *Utm@ningar och e-frestelser : IT och skolans lärkultur* Stockholm: Prisma

Berglund, Robert og Häggstål (1997): *Datorn i ett pedagogiskt perspektiv: en studie i barns förhållningssätt till datorer* Luleå: Tekniska Universitet

Eliasson, Anette (1995): *Datoriserat lärande : ett pedagogiskt perspektiv på datorprogram för barn* Borås: Institutionen bibliotekshögskolan.

Fältros, Karin (2002): *Datorer i förskolan: barn använder multimedia* Luleå.

Hernwall, Patrik (2002): 'Barn kommunicerar: om en dimension av barns digitala rum' pp. 302-322 in Roger Säljö, Jonas Linderöth (red.) *Utm@ningar och e-frestelser : IT och skolans lärkultur* Stockholm: Prisma

Johansson, Ann Catrin (1997): *IT för barn: en teknikfri bok om IT-satsningar och förändringsarbete* Solna: Ekelund

Klerfelt, Anna (2002): 'Sagor i ny skednad: barn berättar med dator' pp. 257-279 in Roger Säljö, Jonas Linderöth (red.) *Utm@ningar och e-frestelser : IT och skolans lärkultur* Stockholm: Prisma.

Linderöth, Jonas (2002): 'Kreativitet, mediekultur och informationsteknik : en studie om barn som skapar datorspel' pp. 233-256 in Roger Säljö, Jonas Linderöth (red.) *Utm@ningar och e-frestelser : IT och skolans lärkultur* Stockholm: Prisma.

Ljung-Djärf, Agneta (2002): 'Fröken, får jag spela data?: datorn i förskolans lärandemiljö' pp. 280-301 in Roger Säljö, Jonas Linderöth (red.) *Utm@ningar och e-frestelser : IT och skolans lärkultur* Stockholm: Prisma.

Ludvigsen, Sten R.; Rasmussen, Ingvill og Solheim Ivar (2002): 'Lärande i multimediala miljöer : samtal mellan elever och lärare' pp. 212-229 in Roger Säljö, Jonas Linderöth (red.) *Utm@ningar och e-frestelser : IT och skolans lärkultur* Stockholm: Prisma.

Persson, Roland (1997): *Orientera vid datorn?: en undersökning om datorns möjligheter att stimulera barns intresse för orientering* Luleå: Tekniska Universitet

Rosell, David og Östgård, Daniel (1999): *Datorer i skolan : dataspel som läromedel* Luleå: Tekniska Universitet

Rönnberg, Margareta (1998): 'Mediernas och barnens lekar. Från lek med kroppen till föreställningar inne i huvudet?' in *Plads til leg – Tidsskrift for børne- og ungdomskultur* nr. 41 Børne- og UngdomskulturSammenslutningen Odense: Odense Universitetsforlag.

Svensson, Ann-Katrin (1996): *Datoranvändning i förskolan : förskollärares och barns upplevelser* Jönköping: Högskolan för lärarutbildning och kommunikation.

Bergmann, Wolfgang (2000): *Computer machen Kinder schlau. Was Kinder beim Computerspielen sehen und fühlen, denken und lernen* München: Beust.

Deutsches Jugendinstitut (Hrsg.) (2000): *Internet - außerschulische Lernangebote für Kinder und Jugendliche bis zum 14. Lebensjahr*. Abschlussbericht.

Findes på: <http://www.dji.de/www-kinderseiten/>.

Döring, Nicola (1995): "Internet: Bildungsreisen auf der Infobahn" pp. 305-36 in Ludwig Issing, u. Paul J. Klimsa (Hrsg.) *Information und Lernen mit Multimedia* Weinheim: Psychologie-Verlags-Union.

Engel, Gaby und Michael Klein (1999): *Eine neue Lernwelt: das Netz als Medium zur Unterstützung des Lernens* Gütersloh: Landesinstitut für Schule und Weiterbildung, Beratungsstelle für neue Technologien.

Fasching, Thomas (1997): *Internet und Pädagogik. Kommunikation, Bildung und Lernen im Netz* München: KoPäd-Verl.

Feibel, Thomas (1997): *Multimedia für Kids: Spielen und Lernen am Computer* Reinbek: Rowohlt.

Feibel Thomas (2003): *Lernen am Computer. Großer Lern-Software-Ratgeber* Berlin: Rowohlt.

Note: Udkommer hvert år. Se evt. hjemmeside: <http://www.feibel.de/>

Fritz, Jürgen u. Wolfgang Fehr (2003): *Computerspiele - Virtuelle Spiel- und Lernwelten*

Bonn: Bundeszentrale für politische Bildung.

Findes på: <http://www.medienpaedagogik-online.de/cs/00778/inhalt.html>

Fromme, Johannes u. Nortbert Meder (Hrsg.) (2001): *Virtuelle Welten Bd. 3 - Bildung und Computerspiele. Zum kreativen Umgang mit elektronischen Bildschirmspielen* Opladen: Leske + Budrich.

Hoelscher, Gerald R. (1994): *Kind und Computer. Spielen und Lernen am PC* Berlin: Springer Verlag.

Palme, Hans-Jürgen (1999): *Computern im Kindergarten. Was Kinder am Computer spannend finden und wie Erzieherinnen damit umgehen können* München: Don Bosco Verlag.

Schindler, Wolfgang, Roland Bader u. Bernhard Eckmann (Hrsg.) (2001): *Bildung in virtuellen Welten. Praxis und Theorie außerschulischer Bildung mit Internet und Computer*. Frankfurt am Main: Gemeinschaftswerk der Evangel. Publizistik.

Schneider, Helmut, Tobias Gehle u. Christine Feil (2000): *Cyberkids - Literaturreport: Kinder und Internet*. Publikation im Rahmen des DJI-Projekts "Internet - außerschulische Lernangebote für Kinder und Jugendliche bis zum 14. Lebensjahr".

URL: http://www.dji.de/www-kinderseiten/literatur/frameset_literatur.htm.

Vorgelgesang, Waldemar (2000): "Das Internet als jugendkultureller Erlerbnisraum" pp. 363-85 in W. Marotzki et al. (red.) *Zum Bildungswert des Internet* Opladen.

Nye Medier – Danmark

Emne: *Børnekultur og netbaserede interaktive medier* (1999-2002)

Formål: -

Sted: Institut for Litteratur, Kultur og Medier, SDU

Note: Der anvendes kvalitative metoder, som aktiv deltagerobservation og interview. Det empiriske materiale vil blive belyst ud fra nyere teorier om kognition og betydningsprocesser (semiotik), ligesom det vil være naturligt at rette blikket mod de indsigter, som børnekulturforskningen repræsenterer.

Emne: *Børns opvækst med interaktive medier - i et fremtidsperspektiv* (1997-2001)

Formål: Projektets overordnede formål er at tilvejebringe viden om børns opvækst med interaktive medier. Det undersøges, hvilken betydning 7 -14 årige børns anvendelse af de nye medier i skole, hjem og fritidsinstitution har for deres socialisation, (selv-)dannelse og for børnekulturen generelt.

Sted: Danmarks Lærerhøjskole, København

Note: Af projektet er kommet en del artikler, som er at finde på denne liste.

Samlet projektbeskrivelse findes på: <http://www.forsk.dk/forskpro/velfaerd/beskr-112.htm>

Christensen, O. & B. Tufte (1998): *Pigers & drenges mediebrug og hverdagsliv - et pilotprojekt*
København: Danmarks Lærerhøjskole.

Drotner, Kirsten (1995): *Mediedannelse: bro eller barriere? – Om børns og unges mediebrug.*
København: Statsministeriets Medieudvalg.

Drotner, Kirsten (2000): "Difference and Diversity: Trends in Young Danes' Media Use" *Media, Culture & Society* 22(2): 149-166.

Drotner, Kirsten (2001): *Medier for fremtiden: børn, unge og det nye medielandskab* København: Høst & Søn's Forlag.

Drotner, Kirsten & Karen Klitgaard Poulsen (1997): *Tankestreger. Nye medier, andre unge*
København: Borgen/Medier.

Drotner, Kirsten & Gitte Stald (1999): 'Børne- og Ungdomsmedier' *MedieKultur* 29.

Jerslev, Anne (1999): *Det er bare film - unges videofællesskaber og vold på film* København: Gyldendal

Jessen, Carsten (2001): 'Simultane samtaler' *Ungdomsforskning, Tema: Unge og Medier*, oktober 2001, CeFU (Center for Ungdomsforskning), Learning Lab Denmark, Danmarks Pædagogiske Universitet.

Note: Analyser af de unges brug af nye kommunikationsmedier – teoriudvikling

Medieudvalget (1996): *Betænkning om børns og unges brug af massemedier:*
Medieudvalgets betænkning nr. 3, København: Statens Information

Mouritsen, Flemming; Iversen, Alfred; Jessen, Carsten; Mors, Niels; Ager Hansen, Jens; Johnsen, Helle; Hulgaard; Esben og Stærfeldt, Erik (red.) (1998): *Kulturel Interaktion. Tidsskrift for Børne- og Ungdomskultur*. Nr. 39. Børne- og UngdomsKulturSammenslutningen Odense: OdenseUniversitetsforlag.

Note: Børn og unge som kulturelle og sociale aktører er omdrejningspunkt i dette nummers artikler, der tager udgangspunkt i forskellige medier og problemstillinger. De spænder fra artikler om børns dramatiske leg, computerspil og børnelitteratur til ungdomskultur, pædagogik og forholdet mellem kultur og læring.

Stald, Gitte (2002): "More research needs to be done: problems and perspectives in research on children's use of interactive media" pp. 47-56 in *15th Nordic Conference on Media and Communication Research*

Sørensen, Birgitte Holm (1999): 'Når børn producerer i multimedier' in Christensen, Christa Lykke (red.) (1999): *Børn, unge og medier* Göteborg: Nordicom.

Sørensen, Birgitte Holm, Audon, Lone & Olesen, Birgitte R. (2001): *Det hele kører parallelt. De nye medier i børns hverdagsliv* København: Gads Forlag.

Note: Indeholder bl.a. 14 portrætter af børn med vægten lagt på deres fortællinger om deres mediebrug.

Sørensen, Birgitte Holm & Olesen, Birgitte R. (2000): 'Nye medier – en udfordring for børnemedieforskningen' *MedieKultur* 31

Nye Medier – England

Buckingham, David (1999): "Barndom i forandring, medier i forandring. Nye dagsordener inden for forskning i børns mediekultur" *MedieKultur* 29: 4-13.

Buckingham, David (1999): "The Big Picture. Mapping Children's Uses of Old and New Media", *Convergence* 5, 4: 121-125.

Buckingham, David (2000): *After the Death of Childhood: Growing Up in the Age of Electronic Media* Cambridge: Polity Press.

Buckingham, David (2002): "The Electronic Generation? Children and New Media" in L. Lievrouw and S. Livingstone (eds.) *The Handbook of New Media* London: Sage.

Buckingham, David & Sefton-Green, Julian (1999): “Children, Young People and Digital Technology”, *Convergence* 5, 4: 7-9.

Facer, K., Furlong, J., Sutherland, R., & Furlong, R. (2000): “Home is Where the Hardware is: Young People, the Domestic Environment and 'Access' to New Technologies” in I. M.-E. Hutchby, J (red.) *Children, Technology and Culture* London: Falmer.

Facer, K., & Furlong, R. (2001): “Beyond the Myth of the 'Cyberkid': Young People at the Margins of the Information Revolution” *Journal of Youth Studies* 4,4: 451-469.

Hutchby, Ian & Jo Moran-Ellis (red.) (2001): *Children, Technology and Culture* London: Routledge/Falmer.

Kinder, Marsha (red.) (1999): *Kid's Media Culture* Durham: Duke University Press.

Livingstone, Sonia (2002): *Young People and New Media* London: Sage.

Livingstone, Sonia & Moira Bovill (1999): *Young People: New Media* London: London School of Economics and Political Science.

Livingstone, Sonia & Moira Bovill (red.) (2001): *Children & their Changing Media Environment: A European Comparativ Study*. London: Erlbaum.

Luckin, R., Connolly, D., Plowman, L. & Airey, S. (2003): “Children's interactions with interactive toy technology” *Journal of Computer Assisted Learning* 19, 2: 165-176.

Note: Digital toys offer the opportunity to explore software scaffolding through tangible interfaces that are not bound to the desktop computer. This paper describes the empirical work completed by the CACHET (Computers and Children's Electronic Toys) project team investigating young children's use of interactive toy technology.

Plowman, L & C. Stephen (2003): “A ‘benign addition’? Research on ICT and pre-school children” *Journal of Computer Assisted Learning* 19, 2: 149-164.

Note: The review addresses the debate over the value and desirability of young children using computers and computational toys; the relationship of these technologies to a media

environment which encompasses television, video, books and magazines; the literacies involved in using these media; and interface design and interactivity.

Schmidbauer, M. and P. Lohr (1999): "Young People Online" pp. 63-99 in P.M. Lohr and M. Meyer (red.) *Children, Television and the New Media* Luton: University of Luton Press.

Singer, Dorothy G. & Jerome L. Singer (red.) (2001): *Handbook of Children and the Media* London: Sage

Trushell, J., Maitland, A. & Burrell, C (2003): "Pupils' recall of an interactive storybook on CD-ROM" *Journal of Computer Assisted Learning* 19, 1: 80-89.

Note: CD-ROM, Collaboration, Empirical, Primary, Literacy.

Nye medier – Norge

Emne: "Children, childhood and media globalisation: Children's 'place' in a mediated and virtual culture" (2003-2005)

Formål: On the basis of focus groups, individual interviews with children (12 and 13 years) and analyses of audience's web communication, the project attempts to create a new theoretical approach to discuss whether and how popular and global media culture is grasping an ambiguous space that offers a variety of narratives in children's interpretations and formations of identity in late modern society.

Sted: NTNU

Emne: "Digital barndom" 2001-2005 - en kartlegging og analyse av barns bruk, erfaringer og opplevelser med IKT.

Finansiering: Velferdsprogrammet i Norges Forskningsråd.

Sted: Forskningsgruppen består av deltakere fra SINTEF Tele og Data, Universitetet i Oslo, NOVA og NRK

Endestad, Tor; Brandtzæg; Petter, Bae; Heim, Jan; Torgersen, Leila og Kaare, Birgit

Hertzberg (2004): "*En Digital barndom?*" : en spørreundersøkelse om barns bruk av medieteknologi NOVA rapport; 1/2004 Oslo: Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring

Frønes, Ivar og Haldar, Marit (red.) (1998): "Digital barndom" in *Barn ungdom familie* Oslo: Ad notam Gyldendal

Gentikow, Barbara og Østbye Helge (1999): *Medier og brukere* in *Medievitenskap* Bind 3, Peter Larsen og Liv Hausken (red.) Oslo: Fagbokforlaget.

Hake, Karin (2000): *Barn og unges medie verden : informasjon og veiledning til foreldre* Oslo : Pedagogisk forum

Karlsen, Faltin og Syvertsen, Trine (2004): *Medieregulering og foreldre : holdninger til innholdsregulering av audiovisuelle medier* Rapport / Statens filmtilsyn; 1/2004 Oslo: Statens filmtilsyn

Kløvstad, Cecilie (1997): *Arbeidshefte om barn, ungdom og medier* Forlag:?

Sando, Svein og Selmer-Olsen, Ivar (red.) (2003): *Mediebarndommen : artikkelsamling basert på en konferanse i Trondheim 27.-28. mars 2003* DMMHs publikasjonsserie ; 2003:2 Trondheim: Dronning Mauds Minne. Høgskole for førskolelærerutdanning

Tingstad, Vebjørn (1995): "TV-titting i et sosialiseringsspektiv" in *DMMH's publikasjonsserie* nr. 3/95. Trondheim

Tingstad, Vebjørn (2003): *Betydningen av medieteknologi i barns kommunikasjon - Hovedtrekk i nyere forskning* in *Barn 4* Norsk senter for barneforskning.

Torgersen, Leila (2004): *Ungdoms digitale hverdag : bruk av PC, Internett, TV-spill og mobiltelefon blant elever på ungdomsskolen og videregående skole* NOVA-rapport ; 8/2004 Oslo: Nova

Wale, Henny (2000): *Bruk og oppfatninger av medier : blant barn og unge* IJ-rapport 1/2000
Fredrikstad: Institutt for journalistikk

Werner, Anita (1997): *Barn i fjernsynsalderen – Hva vet vi om medienes innflytelse?* Oslo: Ad
Notam Gyldendal AS.

Aasebø, Turid Skarre (2001): *-og så kan du være dama til Batman : en empirisk undersøkelse av
hvordan mediene tas i bruk og inngår i meningsbærende prosesser i sosial interaksjon mellom barn*
Oslo : Det Utdanningsvitenskapelige fakultet, Universitetet i Oslo: Unipub

Nye Medier – Sverige

Bolin, Göran (1998): *Filmbytare : videovåld, kulturell produktion & unga män*, Umeå : Boréa

Carlsson, U. & C. Bucht (red.) (1997): *Medie Sverige 1997* Göteborg: Nordicom

Carlsson, Ulla (2002): *Bokläsning i den digitala tidsåldern: resultat från Mediebarometern 1979-
2001: underlag utarbetat för SCB och Bokpriskommissionen 2002-05-28 / Göteborg: NORDICOM,*
www.nordicom.gu.se

Feilitzen, Cecilia von (1999): “Barn och medier - igår, idag, i morgon” pp. 159-72 in *Barnkultur –
i går, i dag, i morgon*, Anne Banér (red.), Stockholm: Centrum för barnkulturforskning

Feilitzen, Cecilia von & Catharina Bucht (2000): *Children in the New Media Landscape: Games,
Pornography, Perceptions*. Yearbook 2000 Goteborg: The UNESCO International Clearinghouse
on Children and Violence on the Screen at Nordicom.

Feilitzen, Cecilia von & Catharina Bucht (2001): *Outlooks on Children and Media - Child
Rights, Media Trends, Media Research, Media Literacy, Child Participation, Declarations*,
Yearbook 2001 Goteborg: The UNESCO International Clearinghouse on Children and Violence on
the Screen at Nordicom.

Filipson, Leni (2001): *Barnbarometern 2000/2001: 3-8 åringars kultur- och medievanor*,
Stockholm: Mediamätning i Skandinavien

Hernwall, Patrik (2002): *Vägen via framtiden: om barns villkor för kommunikation och lärandets nya arenor*, Stockholm: Univ., Pedagogiska institutionen

Hernwall, Patrik (2003): *Barn@com : att växa upp i det nya mediasamhället*, Stockholm : HLS förl.

Johnsson-Smaragdi, Ulla (2001): *Young people & new media in Sweden*, Växjö: Institutionen för samhällsvetenskap, Univ.

Johnsson-Smaragdi, Ulla (2002): "A Swedish perspective on media access and use", pp. 37-46 in *15th Nordic Conference on Media and Communication Research*

Qvarsell, Birgitte (1997): *Media och informationsteknik som pedagogiska fenomen i barns värld. Om framväxten av ett forskningsfält – från TV till Internet* Stockholm: Pedagogiska institutionen, Stockholms universitet

Roe, K. (1998): "Boys will be boys and girls will be girls: Changes in Children's Media Use from 9 to 12 years of Age" in 'Communications: The European Journal of Communications Research No. 1'.

Rönnberg, Margareta (1997): *TV är bra för barn*. Stockholm. Ekerlid.

Sando, Svein og Selmer-Olsen, Ivar (red.) (2003): *Mediebarndommen: artikkelsamling basert på en konferanse i Trondheim 27.-28. mars 2003*, Trondheim : Dronning Mauds Minne, Høgskole for Førskolelærerutdanning

Sjöberg, Ulrika (2002): *Screen rites: a study of Swedish young people's use and meaning-making of screen-based media in everyday life*, Lund: Dept. of Sociology, Univ.

Sparrman, Anna (2002): *Visuell kultur i barns vardagsliv : bilder, medier och praktiker*, Linköping: Tema Barn, Univ.

Sundin, Ebba (1996): *Barn och massmedier: en forskningsöversikt*, Göteborg : Institutionen för journalistik och masskommunikation, Univ.

Nye medier – Tyskland

Baacke, Dieter, Susanne Kornblum u. Jürgen Lauffer (Hrsg.) (1999): *Handbuch Medien: Medienkompetenz. Modelle und Projekte* Bonn: Bundeszentrale für politische Bildung.

Barthelmes, Jürgen (2002): "Im Meer der Bilder tauche ich immer wieder auf" - Was suchen Jugendliche in den Medien? Ergebnisse einer Längsschnittstudie“ *Medien Praktisch* 1: 28-33.

Barthelmes, Jürgen u. Ekkehard Sander (2001): *Erst die Freunde, dann die Medien. Medien als Begleiter in Pubertät und Adoleszenz. Medienerfahrungen von Jugendlichen, Band 2*. München: DJI Verlag.

Bieber, Christoph, Eike Hebecker & Erik Meyer (1999): "Beyond Books. Jugendkultur und Literatur vor der Jahrtausendwende" *Telepolis* 19.10.99.
URL: <http://www.heise.de/tp/deutsch/html/result.xhtml?url=/tp/deutsch/inhalt/co/3443/1.html&worts=JugendKultur%20Literatur%20Jahrtausendwende>

Conrady, Peter (2001): *Lesen und CD-ROM. Untersuchungen zur Mediennutzung von Jugendlichen: Computer statt Buch oder Buch gegen Computer* Oberhausen: Athena
Kort beskrivelse her: <http://www.athena-verlag.de/101x.htm>

Cottmann, Kathrin (1998): *Wie verstehen Kinder Maschinen und Computer? Eine empirische Studie mit Konsequenzen für Pädagogik und Softwareentwicklung* München: KoPäd-Verl.

Erlinger, Hans-Dieter (Hrsg.) (1997): *Kinder und der Medienmarkt der 90er Jahre. Aktuelle Trends, Strategien und Perspektiven* Opladen: Westdeutscher Verlag.

Feibel, Thomas: "Das WWW tut nicht weh“, *Bulletin Jugend & Literatur* 11.

Artikel findes her: http://www.feibel.de/flash/html/nettigkeiten/artikel_nettigkeiten_9.htm

Feierabend, Sabine u. Walter Klingler (1997): *Jugendliche und Multimedia* Baden-Baden: Medienpädagogischer Forschungsverbund Südwest.

Feierabend, Sabine u. Walter Klingler (1997): "Jugendliche und Multimedia. Stellenwert im Alltag von Zwölf- bis 17jährigen. Ergebnisse einer Repräsentativbefragung in Baden-Württemberg und Rheinland-Pfalz", *Media Perspektiven* 11: 604-11.

Kort udgave af artikel: http://www.ard-werbung.de/_mp/fach/199711_02.phtml

Feierabend, Sabine u. Walter Klingler (1999): "Kinder und Medien 1999. Ergebnisse der Studie KIM 99 zur Mediennutzung von Kindern", *Media Perspektiven* 12: 610-25.

Kort udgave af artiklen: http://www.ard-werbung.de/_mp/fach/199912_01.phtml

Feierabend, Sabine u. Walter Klingler (2000): *JIM 99/2000. Jugend, Information, (Multi-)Media. Basisuntersuchung zum Medienumgang 12- bis 17jähriger in Deutschland* Baden-Baden: Medienpädagogischer Forschungsverbund Südwest.

Feierabend, Sabine u. Walter Klingler (2000): "Jugend, Information, (Multi-)Media 2000. Aktuelle Ergebnisse der JIM-Studie zum Medienumgang Zwölf- bis 19-Jähriger", *Media Perspektiven* 11: 517-27. Artiklen findes på: http://www.ard-werbung.de/showfile.phtml/2000_11_05.pdf?foid=123

Note: Empirisk funderede resultater af børn og unges mediebrug i Tyskland

Heidtmann Horst (1996): *Kinder- und Jugendliteratur multimedial und interaktiv. Multimedia-Anwendungen auf CD-ROM* Weinheim: Juventa.

Heidtmann Horst (1999): "Digital, multimedial, interaktiv. Kinder- und Jugendliteratur auf CD-ROM und im Internet", pp. 262-67 in Renate Raecke (Hrsg.) *Kinder- und Jugendliteratur in Deutschland* München: Arbeitskreis für Jugendliteratur.

URL: <http://www.ifak-kindermedien.de/pdf/Digital.pdf>

Heidtmann, Horst (2002): "Aufwachsen im Medienschwungel. Aktuelle Tendenzen der Kindermedienentwicklung", pp. 33-51 in Aktion Jugendschutz Baden-Württemberg (Hrsg.) *Gewalt in den Medien*, Stuttgart.

IconKids & Youth international research (1999): *Multimedia Youth 99. Ergebnisse und Thesen zur Nutzung von PC und Internet von Kindern und Jugendlichen in Deutschland* München: IconKids & Youth international research.

IconKids & Youth international research (2000): *Multimedia Youth 2000. Ergebnisse zur Nutzung von Spielkonsolen, PC und Internet von Kindern und Jugendlichen in Deutschland* München: IconKids & Youth international research.

JIM - Jugend, Information, (Multi-)Media

Note: Bereits im fünften Jahr untersucht der Medienpädagogischen Forschungsverbund mit der JIM-Studie das Mediennutzungsverhalten 12- bis 19-Jähriger in Deutschland.

Hent rapporter her: <http://www.mpfs.de/studien/jim/jim02.html>

KIM - Kinder und Medien

Note: Seit 1999 führt der Medienpädagogische Forschungsverbund Südwest regelmäßig eine Basisstudie zum Stellenwert der Medien im Alltag von Kindern (6 bis 13 Jahre) durch.

Hent rapporter her: http://www.mpfs.de/studien/kim/index_kim.html

Krotz, Friedrich (1998): "Computervermittelte Kommunikation im Medienalltag von Kindern und Jugendlichen in Europa", pp. 85-102 in P. Rössler (Hrsg.) *Online-Kommunikation. Beiträge zu Nutzung und Wirkung* Opladen/Wiesbaden: Westdeutscher Verlag GmbH.

Krotz, Friedrich u.a. (1999): *Neue und alte Medien im Alltag von Kindern und Jugendlichen. Deutsche Teilergebnisse einer europäischen Studie* Hamburg: Hans-Bredow-Institut für Medienforschung an der Universität Hamburg.

Löhr, Paul u. Manfred Meyer: *Children, Television and the New Media. A Reader of Research and Documentation in Germany* Luton, UK: University of Luton Press.

Medienpädagogischer Forschungsverbund Südwest (Hrsg.) (2001): *Kinder und Medien.*

Basisuntersuchung zum Medienumgang 6- bis 13jähriger in Deutschland Baden-Baden: KIM.

Opaschowski, Horst W. (1999): *Generation @. Die Medienrevolution entläßt ihre Kinder: Leben im Informationszeitalter* Hamburg: Mairs Geographischer Verlag.

Steitz-Kallenbach og Thiele, Jens (Hrsg.) (2002): *Medienumbrüche: wie Kinder und Jugendliche mit alten und neuen Medien kommunizieren* Bremen; Oldenburg: Aschenbeck und Isensee

van Eimeren Birgit u. Brigitte Maier-Lesch (1997): "Mediennutzung und Freizeitgestaltung von Jugendlichen - Ergebnisse einer Repräsentativbefragung von rund 1 000 Jugendlichen zwischen zwölf und 19 Jahren" in *Media Perspektiven* 11.

Kort version af artikel: http://www.ard-werbung.de/mp/fach/199711_01.phtml

Weiler, Stefan (1995): "Computerkids und elektronische Medien. Ergebnisse einer qualitativ-empirischen Studie", *Media Perspektiven* 5: 228-34.

Weiler, Stefan: *Die neue Mediengeneration. Medienbiografien als medienpädagogische Prognoseinstrumente. Eine empirische Studie über die Entwicklung von Medienpräferenzen* München: Reinhard Fischer.

Kortere beskrivelse findes her: <http://www.medienpraktisch.de/amedienp/xrezens/weiler.html>

Folkebibliotekernes netbiblioteker:

Dotbot dit børnebibliotek på nettet www.dotbot.dk

Spørg Olivia er en spørgetjeneste for børn www.spoergolivia.dk

Musikbibliotek - De danske musikbibliotekers præsentation på nettet www.musikbibliotek.dk

Skriv opgave - Hjælp til opgaveskrivning www.skrivopgave.dk

FNG – folkebibliotekernes netguide, webguide for unge og voksne www.fng.dk

www.bibliotek.dk henviser til ovenstående netbiblioteker på www.bibliotek.dk/netbib.php

Københavns kommune:

Ditbib fælles børneside for alle bibliotekerne i København <http://bibliotek.kk.dk/ditbib>

Århus Kommunes biblioteker: Eksempler på børnesider

Gellerup : <http://www.aakb.dk/sw481.asp>

Højbjerg: <http://www.aakb.dk/sw224.asp>

Tilst: <http://www.aakb.dk/sw1897.asp>

Viby: <http://www.aakb.dk/sw557.asp>

Netsider om biblioteksverdenen:

Dansk BiblioteksCenter står for udvikling og drift af bibliotek.dk. <http://www.dbc.dk/>

Biblioteksstyrelsen sætter de overordnede rammer for bibliotek.dk, som er statsligt finansieret.

<http://www.bs.dk/index.ihtml>

IFLANET International Federation of Library Associations and Institutions

<http://www.ifla.org>

Netsider om litteratur:

Childbooks - I dette biblioteket er det muligt at opleve den danske børnelitteratur i både lyd, billeder og tekst. www.childbooks.dk

Skolernes databaseservice kan bruges af lærere og elever i forbindelse med undervisningen

www.skoda.emu.dk

Dansk Litteraturcenter med en oversigt over børnelitteraturhistorien af Torben Weinreich på

www.litteraturnet.dk

Center for børnelitteratur - Ligger på Danmarks Pædagogiske Universitet i tilknytning til Danmarks Pædagogiske Bibliotek. Centerets opgave er, at "skabe de bedst mulige vilkår for produktion og formidling af samt forskning i litteratur for børn og unge" <http://info.dpb.dpu.dk/cfb/>

Netsider om børnekultur:

Greve Kommune: Kulturspirer er et forum for kultur for med og af børn i

<http://www.kulturspirer.dk/>

Sekretariat for Børnekulturnetværk - har bl.a. til opgave at medvirke til at stimulere og udbygge samarbejdet mellem de danske forsknings- og uddannelsesmiljøer, som beskæftiger sig med børnekultur www.sebnet.dk

Børnekulturportalen - er oprindelig oprettet af Kulturrådet for Børn, som har fungeret som Kulturministeriets rådgivende organ om børn og kultur fra 2000 og frem til 1. juli 2003. Portalen videreføres nu af Børnekulturens Netværk, ministeriets nye institution på området.

<http://www.boernogkultur.dk/>

Børnekulturens Netværk - Netværket består af Biblioteksstyrelsen, Det Danske Filminstitut, Kulturarvsstyrelsen og Kunststyrelsen. Netværket har status som kulturministerens og Kulturministeriets rådgivende organ for børnekultur. www.boernogkultur.dk/view.asp?ID=2324

Medierådet for børn og unge - Det er Medierådet's opgave at finde ud af, hvad der kan være skadeligt for børn - og forklare hvorfor. Rådet beskæftiger sig med film, video,

computerspil, m.m. www.medieraadet.dk

Websteder om interaktive rum:

Katrinebjerg "det interaktive børnebibliotek": http://www.interactivespaces.net/?project_id=31

Katrinebjerg "Interaktive rum" under ISIS: <http://www.isis.alexandra.dk/index.htm>

Idea - Library Learning Information engelsk site om interaktive rum:

<http://www.ideastore.co.uk/>

Eksempler på webbiblioteker og lignende initiativer i andre lande:

Liste over udvalgte virtuelle børnebiblioteker:

http://drscavanaugh.org/ebooks/ebook_libraries.htm#Childrens%20Libraries

Medien@ge: Hjemmeside - <http://www.medienetage-dresden.de/d3/index.html>

og bibliotek i Dresden (primært for unge og med helt moderne indretning og medier)

Stories from the Web: Hjemmeside - www.storiesfromtheweb.org hvor børn og unge (8-14årige) får mulighed for at forbinde virkelighedens læseerfaringer med den virtuelle læseverden

Polarbiblioteket: Hjemmeside – www.barnenspolarbibliotek.com